

מועד ניסן תשפ"ג

בס"ד

בחינה בהלכות חופה וקידושין א' ניסן תשפ"ג

הנחיות לנבחן:

- יש לכתוב בכתב יד ברור וקריא.
- אין לכתוב את שם הנבחן או כל סימן מזהה אחר בתוך מחברת הבחינה. מבחן שימצא עליו סימן מזהה – המבחן לא ייבדק! ותוגש תלונה לוועדת משמעת.
- יש לענות על כל שאלה בעמוד חדש!
- שאלה המחולקת למספר סעיפים, אף תשובתה תהיה מחולקת כך. אין להשיב על כל חלקי השאלה יחדיו.
- לתשומת לבכם: דפי הטיוטה לא ייבדקו!
- חלק א' - עיון – 8 שאלות.
יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעות הראשונים, ופסיקת ההלכה.
חובה לענות על 7 מתוך 8 שאלות. נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 7 התשובות הראשונות שכתב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 7 התשובות שמבקש לבדוק.
- חלק ב' - יישום – 4 שאלות.
יש להתייחס למקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעות הראשונים ופסיקת ההלכה.
חובה לענות על 3 מתוך 4 שאלות, נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 3 תשובות הראשונות שכתב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 3 התשובות שמבקש לבדוק.

בהצלחה!!!

חלק א' – עיון

יש לענות על 7 שאלות מתוך 8 שאלות
יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעות הראשונים, ופסיקת ההלכה.

1. קידושי ביאה

- מתי צריכה גט ומתי יוצאת בלא גט במקרים הבאים:
- א. בא לשם אישות כשלא ייחדה או ייחדה ושניהם מודים ואין עדים.
 - ב. גוי שגר עם גויה שנים רבות בפרהסיא ונתגייירו ולא קידשו שוב וגרו שוב ביחד.
 - ג. מומר שנשא מומרת וחזרו לדת ישראל, או אנוס שנשא אנוסה וקיימו את טקס החופה במשרדי הממשלה או אצל הכומר ל"ע?

2. אמירה ונתינה בקידושין

- א. נתן הוא ואמר הוא וגם היא אמרה נוסח קידושין, האם מגרע או לא? הבא ראיה לדברך. (ראיה אחת)
- ב. בנתנה היא לאדם חשוב, מי צריך שיאמר, וכמה צריכה ליתן?
- ג. יש לאשה שכן צדיק נסתר והיא מעריכה אותו מאד אבל שאר השכנים אינם מכירים ומעריכים אותו, האם הוא נקרא אדם חשוב בנידונינו.
- ד. באיזה אופן בנתנה היא ואמרה היא, יש אומרים דהוי קידושין ודאי?

עמ' 1 מתוך 3

3. קידושי כסף

- א. נתן לה האיש חצי פרוטה במעות האם הוא ספק קידושין או כלל לא.
- ב. 1. החתן קנה טבעת שהכלה בחרה ובמידה שלה והגיע לחופה ונזכר שהשאירו בבית (במקום רחוק ואין אפשרות ליסוע), האם יועיל שיקנה לה הטבעת ע"י קנין סודר דהיינו שהיא נותנת לו סודר שלה ועי"ז הוא מקנה לה את הטבעת שבביתו ואומר לה הרי את מקודשת לי בטבעת שבביתי כדת משה וישראל, או לא, והטעם? 2. או שיתן לה שטר עם עדים ומקנה לה בזאת את הטבעת שבביתו, והטעם?
- ג. חתן הנותן לאשה בגד חשוב במתנה ע"מ להחזיר, ואמר לה התקדשי לי בהנאה זו שאת נהנית מהבגד בתוך הזמן, האם הוא קידושין? (ב"י ושו"ע)

4. קידושין

- א. קידש אשה בעל כרחה, מה דינה מדאורייתא ומדרבנן, ואם נפסוק שאינה מקודשת האם צריכה להחזיר המעות?
- ב. יש שני כתי עדים, אחת אומרת שהיו קידושין מרצון מלא ושנים אומרים שהיו קידושין באיומים ואונס פחד, מה דינה, ומה הדין אם איש אחר נתן לה קידושין לאחר מכן לרצונה האם צריכה גט משני או לא, ומדוע?
- ג. כפו איש לקדש אשה פלונית, והיא הסכימה, מה הדין ולהלכה (א"צ לפרט כל הנושא).

5. ראיית העדים

- א. בבית הדין ישנו נוהל (עפ"י ההלכה) שיש תיקים שיושב בו רק דיין אחד ויש תיקים שמתנהל רק בשלשה, כשרוצים לקבל עדים לפסול עידי קידושין שהם פסולים מדאורייתא האם מספיק באחד או בשלשה, ומה הדין בקבלו באחד, והאם צריכים לקבל את העדות בפני עידי הקידושין.
- ב. מה נפק"מ בין אם היו העדים פסולי עדות דאורייתא לפסולי עדות דרבנן (בקצרה ממש לגבי עצם הקידושין או באחר וקידשה).
- ג. לאחר החופה שהיתה סמוך לשקיעה, בא אחד לפני הרב המסדר באמצע הסעודה ולחש לו ששני העדים הם קרובים "שני בשני" שהאמהות שלהם אחיות (מתוך ששמות משפחתם שונה לא שמו לב) האם יברך שוב הברכות או לא, והאם צריך כתובה חדשה כדין שטר מוקדם.

6. ייחוד העדים

- א. קידש אשה והאיש והאשה ראו שיש כאן עדים שרואים אך לא ייחודם האם הוא עדים כשרים.
- ב. ומה הדין בייחוד עדים ושוב לאחר זמן נתעורר שאלה, ומבקשים לברר אצל העדים ולא מוצאים אותם אך יש שנים אחרים שגם ראו הקידושין אך לא ייחדו אתם האם הם יכולים להעיד, והאם יש נפק"מ כמה זמן עבר מהחתונה.
- ג. האם יש סיבה להחמיר ולייחד עדים ומדוע?

7. ברכות החופה

איתא בברייתא כלה בלא ברכה אסורה לבעלה כנדה,

- א. מהו "בלא ברכה" המעכב.
- ב. והאם הוא איסור כנדה ממש או רק מדרבנן.
- ג. והאם הוא רק לכתחילה או שגם מעכב בדיעבד.
- ד. והאם ישנו הבדל בין ברכות האירוסין לברכות הנישואין פרט לכה"פ 3 הבדלים.

8. כתיבת שטר חוב

- א. מי שקוראים לו יעקב חיים והוא כהן ורובם קוראים לו רק יענקי ומיעוטם קוראים לו יעקב, איך כותבים בשטר הלוואה לכתחילה יעקב או יענקי או שתיהם, ומה הדין אם כתבו רק חיים.
- ב. והאם צריך לכתוב בכתובה שהוא כהן.
- ג. עד שחתם בטעות שם אמו ולא שם אביו, האם נפסל (מסברא).

חלק ב' – יישום

יש לענות על 3 שאלות מתוך 4 שאלות

יש להתייחס למקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעות הראשונים ופסיקת ההלכה.

9. ברכות הקידושין והנישואין

- א. מעשה שהיה בחופה שמזגו לו כוס לברכת האירוסין והצלם העיר לרב שזה "ערק" ולא יין, ולא השגיחו בו, ובסיום הברכה לרב התברר שהצלם צדק, האם צריך לברך שוב ברכת האירוסין.
- ב. לפני ברכת האירוסין נשמעה אזעקה ורוב הציבור ברחו והרב עם מעט הקרובים נשארו ובירך ברכת האירוסין ובסיומה העיר אחד מן הנוכחים שלא היה מניין או שהיה מניין אבל כולם קרובים פסולי עדות, האם לאחר שנרגע צריכים לברך שוב, כשלא היה עשרה או שכולם פסולי עדות.
- ג. האם מסדר הקידושין שמברך בפה"ג צריך לטעום מן הכוס או לא ומדוע.

10. עדות

- א. שני עדים שראו לפני החופה את הטבעת ובחופה לא ראו את נתינת הטבעת הנ"ל לכלה, האם הוי קידושין? והאם יש נפק"מ אם היה רק ע"א ומדוע?
- ב. באיזה אופן הוי קידושין על אף שהעדים לא ראו את האשה, והאם יש חולקים?
- ג. כשבית הדין מתבקש לאשר עולה חדש ל"אישור יהדות" והוא מביא עדים על נישואי ההורים שלו שהיה כדת וכדין לפני כחמישים שנה, האם יקבלו את העדים או שיחקרו אותם בדרישות וחקירות.

11. שמחת חתן וכלה ושבע ברכות

- א. האם מועיל מחילת כלה לחתן לדברים דלהלן: 1. שלא לאכול ולשתות עמה. 2. שילך למלאכתו. 3. ללכת לבד ברחוב. 4. לקיים את סעודת הנישואין לא לפי הנהוג במקומם והעדה שלהם אלא בעשרה בלבד.
- ב. כשמשמח חתן וכלה מה צריך להזהר בפה ובעיניים.
- ג. עשרה מלצרים שהתיישבו לאכול מסעודת החתונה לאחר סיום מלאכתם וגמר החתונה, האם יברכו ז' ברכות.

12. כתיבת גט

- א. גט שניתן ביום א' כ"ו אדר תשפ"ג איך יכתבו התאריך שים לב לכל מילה באופן שלכתחילה.
- ב. גט שניתן השבוע ביום חמישי ר"ח ניסן תשפ"ג, איך יכתבוהו למחבר ולרמ"א לכתחילה.
- ג. איך כותבים החודשים דלהלן לכתחילה: חשון, כסליו, אדר א', אדר ב', אייר, תמוז.

מהצמחה